

СПІЛЬНЕ ІНВЕСТУВАННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

студентка гр. Ф-01 Корж І. С.

Інститути спільного інвестування (ІСІ) мають дуже важливу соціально-економічну роль на фінансовому ринку по всьому світу. Саме завдяки спільному інвестуванню громадяни мають можливість розмішувати свої тимчасово вільні кошти не тільки як банківські вклади, або взагалі не оперувати ними, а зберігати і примножувати їх, виступаючи в ролі інвестора. При цьому користь отримуватимуть не тільки вкладники, а й суспільство в цілому, оскільки спільне інвестування має змогу залучати великі інвестиційні ресурси, додаткові джерела фінансування будуть сприяти розвитку економіки, провідних галузей країни, створенню нових робочих місць, а також підтримають відчизняного виробника.

Питання розвитку фондів спільного інвестування досліджувалося такими вченими як: О. Квасова, Н. Циганова, І. Крейдич, С. Румянцев, В. Поворозник та ін. Ними було напрацьовано багато матеріалу, що стосується спільного інвестування. Та все ж таки на сьогодні це питання не досить широко розкрито, вивчено та проаналізовано.

Згідно з Законом України, спільне інвестування визначається як діяльність, яка здійснюється в інтересах і за рахунок засновників та учасників інвестиційного фонду шляхом випуску інвестиційних сертифікатів та проведення комерційної діяльності з цінними паперами [2].

Інвестиційні фонди вже досить давно набули широкого значення в багатьох країнах та склали достойну конкуренцію банкам та іншим фінансовим інститутам. Так, наприклад, у Великобританії та США близько половини домогосподарств є інвесторами того чи іншого фонду.

Щодо України, то дані фінансові інститути є досить новими, оскільки їх історія почалась лише близько 10 років тому. Та в найближчому майбутньому не передбачається їх значний розвиток та поширення через несприятливий інвестиційний клімат, що склався на сьогодні. Зважаючи на те, що ІСІ не мають досить стабільного становища, а навпаки – підвищений ступінь ризикованості, потенційні інвестори не довіряють свої кошти, сформувалася негативна репутація цих інститутів серед фізичних осіб. Також негативний вплив на розвиток ІСІ здійснюють не рівні умови в сфері оподаткування доходів інвестиційних фондів та банківських установ [3].

В Україні інвестиційні фонди класифікуються за різними ознаками. Так, наприклад, залежно від форми організації ІСІ поділяються на пайовий та корпоративний. За станом на січень 2013 року кількість зареєстрованих ІСІ дорівнювала 1 904, з них 346 – корпоративних та 1 558 – пайових [4].Через те, що в Україні на заваді портфельних менеджерів постають законодавчі

обмеження з інвестування у традиційні захисні активи (золото, швейцарський франк та японська ієна), натомість залишаючи лише державні цінні папери та ризикові гривневі депозити доводиться й надалі спостерігати від'ємну дохідність та загальноринкову нерентабельність інвестиційних фондів. Таким чином на даний момент ринок ІСІ характеризують як галузь з низькою інвестиційною привабливістю. Фізичні особи, хоч і не демонструють високої довіри банкам через нестійкість їх функціонування, але навіть за таких умов, частіше надають перевагу саме банківським вкладам. Однак за стабільних умов ІСІ забезпечують більшу дохідність ніж, наприклад, банки.

Варто зазначити і той факт, що за даними на початок 2013 року деякі фонди продемонстрували позитивну динаміку зростання.

Існує широка кількість переваг вкладень саме в інститути спільного інвестування, серед яких потенційно досить висока дохідність, особливо у порівнянні з іншими, більш «традиційними» способами збереження та примноження капіталу, менші витрати часу на управління інвестиціями та можливість достатньо оперативного вилучення коштів, в разі такої необхідності. Також важливо те, що об'єднання декількох індивідуальних інвесторів дає змогу їм виступати як один великий інвестор, що забезпечить певні переваги. [1].

Отже, інститути спільного інвестування – це досить приваблива галузь як для інвесторів, так і для країни та посередників. Подальший прогноз розвитку вітчизняного ринку спільного інвестування є оптимістичним, оскільки Україна має значний потенціал до зростання. Але в Україні для здорового функціонування цієї сфери необхідний цілий ряд змін, зокрема законодавчих, і влада повинна звернути увагу на це питання.

Науковий керівник: асистент Салтикова Г.В.

1. Євтушенко О. О. Місце та роль інститутів спільного інвестування на фінансовому ринку України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://economy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=710>

2. Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2299-14>

3. Сокольнікова І. Ринок спільного інвестування: потенційні загрози та перспективи. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sophus.at.ua/publ/2012_12_11_12_kampodilsk/sekcija_9_2012_12_11_12/rinok_spilnogo_investuvannja_potencijni_zagrozi_ta_perspektivi/19-1-0-451

4. Аналітичні матеріали. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uaib.com.ua/>

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 232-233.